

abonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIV ème ANNÉE

1 Octobre 1928 No. 261

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونمان: سنہ لکی [24 نسخہ]

تور کیا ایچون 2 بچق، خار ج ایچون

3 بچق، اعلا کاغدلیسی 5 لیرادر.

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تاریخ تأسیسی : 1904 - جنوہ

یکرمی دردنجی سنہ

نومرو 261 - 1 تشرین اول 1928

— يیلانہ ناصل اعتماد اولنور ؟ دیهرک قورقوسندن
قاچمه باشلار .

ییلان کنديسی چاغيرير :

— لذت ایستر ایسهک یانغزده بولورسک . مودغزی ،
وفا کارلغیزی برکره تجربه ایت .

(ابن الفارح) — آغزیمی سنک کی ییلانلرک آغزینه
یاقلاشدیرمایه راضی اولور ایسهک الله کوزل حوریلرک (جنت
قیزلرینک) آغز صوینی بکا حرام ایتسین !

[دوام ایدهجک]

زکی مغاضر

دیگر بر ییلان شو سوزلری سویلر :

— اوتنه کی دنیا ده مشهور صلحا ومحدثیندن (حسن
بصری) نك اوندۀ اقامت ایدیوردیم . حسن بصری بتون کیجه
قرآن اوقوردی . اوندن قرآنی باشدن نهایتۀ قدر ازبر ایتدم .
(ابن الفارح) ییلانلرک بوسوزلرینه جنتده بولنان بتون
ابرار متقین ایله برابر حیث ایدر .

ییلان : — بر مدت بزمله برابر قالمق ایسته مریسک ؟
دیله سه م هان شو قیافتی آتوب جنتک اک کوزل قیزلرینه معادل
برشکل آله بیلیم . آغزیمک صوینی برکره طاتارسهک شاعرک
توصیف ایتدیکی می وصهادن ده طاتلی بولاجقسک !
(ابن الفارح) بو سوزلری ایشیدبر ایشیتمز اورکر :

M. Arthur Guy و حافظك غزللرینك فرانسزجه یه ترجمه سی

جالب نظردی ؛ اوراده فرانسز شهیندر وکیلی ایدی .
(اجتهاد) ، (مصر) ده و (آوروپا) ده هم تورکجه هم
فرانسزجه جیقیدیندن موسیو M. Arthur Guy (اجتهادک) کمصرده
چیقان نسیخه لرینه Pertev Hakki نام مستعاریه کزیده

(حافظ) ک غزللرینی فرانسزجه یه بیوک موفقیتله
ترجمه ونشر ایدن محب فاضلن مستشرق

M. Arthur Guy

مرحوم وفاضل محب E.J. W. Gibb M.R.A.S. A History of ottoman Poetry
آدلی معظم کتابنک
انتشارندن بر ربع عصر صوکره ، ینه محب M. A. Guy
حافظك غزللرینی Les poèmes érotiques ou Ghazels
de Hafiz عنوانیه فرانسزجه یه ترجمه ونشر ایتش
بولونیور . . میستر (کیب) ایله موسیو (کی) یی مقایسه
ایتمیه حاجت یوق . اونلر ، آره لرندۀ یالکیز بر مانش
دکزی بولونان ایکی « اهل دل » درلر .

میستر کیب کتابنک 1901 ده نشر و (ویا ده) بانا اهدا
ایتمش اولدینی ایلك جلدینک ایلك صحیفه سه بر حدیث
شریف قویمشدر ، که شودر « لله کنوز تحت العرش
مفاتحها السنة الشعراء » بونی انکلیجه یه شویله ترجمه
ایتمش در .

God hath Treasures aneath the Throne,
the keys wherefor are Tongues of Poets
تورکجه سی : عرشک آلتندۀ آلهک خزینهلری واردر
بو خزینهلرک آناختارلری شاعرلرک دیلاریدر .

بوحدیث شریف ، حضرت پیغمبرک شعره ویردیکی
یوکسک قیمتی کوستردیکی کیبی میستر (کیب) ک کوکلنک
روشنلکسده یوکسک بر دلیل در .

موسیو (کی) ایله معارفه من 1907 ده (مصر) ده
باشلامشدی . کنج فرانسز ، جوال ذکاسیله ، چالیشقانلیقیله
فرانسزجه مقاله لردۀ یازاردی . بونلردن بری قاهرده دارالفنون
تاسیس اولونماسی مناسبتیه یازیلشدی . بو مقاله نك عنوانی

بشکن سفال و در دهن انداز و نان بخواه !

• • • • •

شریان و پوست برکش و در کام تیغ نه ،

دندان بلب فشان و ز قاتل امان بخواه !

کر مژده وصال رسد در نفس بمیر ،

وز بعد مرگ اکر برسد دوست جان بخواه !

کبی یکیت « نه نه رژی ، ایله طولو سانحه لر صیغما مشدر .

او بو یوکسک علو جناب حسله بنی

« طریق خدمت و آیین بندگی کردن

خدا یرا که رها کن بیا و سلطان باش»

• دیبه بیلهرک افاده ایتمشدر .

(حافظك)

ساقی بجام عدل بده باده تا کدا

غیرت زیباورد که جهان پر بلا کند .

یلتی کبی اجتماعی کوروشلری

ده واردر .

سکزننجی عصر شجریده

• و میلادی 14 نجی عصرده

یاشامش اولان (حافظك) حیاته ، اثرلینه و مختلف

اوروپا لسانلرینه ترجمه لرینه و مترجم لرینه دأر موسیو (کی) ،

کتابنک باشنه XXXVII [38] صحیفه لك ایضاحات

یازمشدر . بو ایضاحاتك مطالعه سندن آ کلاشیلور ، که

حافظك غزللری Sir William Johnes طرفندن نظاماً

انکلزجه یه ترجمه ایدلش اولدینگی کبی عینی مترجم 1779ده

بو غزللری فرانسه یه ده ترجمه ایتمشدر .

Journal Asiatique 43 نومرولونسخه سنده 1858

[Avril-mai] Defermery لك (حافظك حیات

و آثارینه بر نظر) عنوانی مقاله سنده بو غزللرك درت

یاخود بیش دانه سی واردر .

حافظك آلمانجه یه ده متعدد مترجم لری واردر . مشهور

آلمان شاعری 1877 Bodenstedt ده Der Sanger

von Schiraz یعنی شیرازك غزلخوانی آدیله حافظی

ترجمه و نشر ایتمشدر . حافظك لاتینجه یه ترجمه سی 1680ده

Meninski طرفندن یاپیلمشدر . موسیو (کی) لك 38

Une université moderne en Egypte دی واجتهادك

ایکنجی سنه سنك 2نجی نسخه سنده [تشرین اول 1909]

انتشار ایتمشدر .

بوندن ماعدا موسیو کی ، Dr. Dozy لك (تاریخ

اسلامیت) نی ده اتمام ایتمش و طرفزدن ترجمه ایدیلهرک کتابك

نهایتیه تکمله عنوانی آلتنده درج ایدیلشدر . او زمان

Dozy لك کتابی انتشار ایدلی قرق سنه اولمشدی ، بوقرق

سنه ظرفنده اسلام عالمنده کی تحول و تکامل لر دخی یازلماق

لازمدی . مستشرق و عربجه متخصصی دوستم بونی یابدی .

• موسیو (کی) 1874 تاریخنده

Besançon ده دوغمشدر .

Grande Encyclopédie لك

H حرفندن حرفنه قادر اولان

قسمنده شرق تاریخنه ، جغرافیا .

سنه وادیاتنه دأر برقاچ مقاله سی

واردر . و قتیله (مصر) ده و البوم

سوریه ده ، غالباً (شام) ده انتشار

• ایدن (المقتبس) مجموعه سنده

(ابن قتیبه) لك متننی نشر ایتمشدر . صوك اثری بو کون

موضوع کلامنر اولان حافظ ترجمه سی در . عمر خیام

رباعیاتی ترجمه سی فی حاضر لاقده اولدینگی ده صوك مکتوبنده ،

البوم فرانسز قونسول جنرالی بولوندینی (ازمیر) دن بانا

بیلدیریور .

• •

(حافظك) شبهه سز شرقك و بالخاصه ایرانك الك نازك

شاعر لرندن بریدر . الك بیوك شاعر لرندن دیمورم . بو

وصف ، صرفی شیرازی ایچون محفوظدر . (حافظك) ك

حوصله شاعریتنه (عرفی) لك حوصله شاعریتیه صیغمش اولان

دل موج خیز کریمه ، جبین صاف از ملال ،

دریای اضطرابم و کوه تحلم .

یاخود

کر مرد همی زمروت نشان بخواه ،

صد جاشهید شو دیت از دشمنان بخواه !

بستان زجاج و در جگر افشان و بمججو ،

Si mon beau Turq de Chîraz prend en
main mon cœur qu'il effara,
Je fais don pour sa mouche hindoue de
Samarcande et Boukhara .

O Verseur ! sers le vin qui RESTE : au
paradis tu n'as pas chance
de voir les bords du Roukhâbâd ni les
allées du Mossallâ .

Douleur ! ces zingaris fripons aux propos
doux mais séditieux ,
ont pris mon calme au coeur ainsi que
Turqs aux tables font plats ras .

De notre amour imparfait nul besoin
l'Aimé n'a pour ses charmes .
A beaux attraits qu'ajoute eau, fard, ou
trait qui les para ?

Avec l'éclat de la beauté de Joseph j'ai
compris d'emblée
que l'amour tôt ferait sortir de sa réserve
Zuleykha .

Mauvais ! dis-tu de moi . J'accepte . Dieu
t'absolve, c'est bien dit .
Réponse amère au doux rubis de ta lèvre
est de l'apparat .

Ecoute, aimé, un conseil. Pour les heureux
jennrs, l'âme à moins
de prix ou'un bon avis d'un vieil initié
libre d'embarras .

Oh ! parlons vin et ménestrel et non pas
du secret des choses ,
l'énigme, il n'est savant qui pour la dé-
chiffrer ne s'égara .

C'est un ghazel : ce sont des parles, viens
HÂI'IZ et pour nous chante :
et des pléyades sur tes vers le collier fin
se répandra .

فاضل دوستمن موسیو (کی) نك جهدی چوق
تقدیر و تبریکه لایق در او نی پوره کدن تبریک ایتملی یز .

صیغه لك دیاجه سنده (حافظ) ه طائد چوق قیمتی وهر
حالد چوق طاتی معلومات وارد . کتاب بیوجك
278 صیغه تشكيل ایدیور . فقط بیوك برتوتزدنی نك
محصولیدر . ردیف لر محافظه اولونمشدر ، آهنگه بیوك
دقت ایدیشدر .

هرگز نمیرد آن که دلشن زنده شد بعشق
نبستت در صیغه عالم دوام ما .

دین (حافظ) ك روحی بحق شاد ایدیشدر .
ایشته حافظك ایلک غزلیه سکنزنجی غزلنك موسیو
(کی) نك قلمیله فرانسزجه به ترجمه لری :

Holâ ! ô toi , le Verseur ! Fais passer la
coupe et remplis-la :
L'Amour sembla d'abord aiaé, mais maint
obstacle a surgi là .

C'est pour l'arome enfoui soue cette toupe
où l'ouvrira la brise
que par ces boucles musquées tant de sang
aux coeurs se distilla !

De vin rougis le tapis ou tu pries, sur
l'ordre du vieux Mage :
le Marcheur n'est ignorant du chemin ni
des nansions qu'il a -

En la mansion de l'Aimé puis-je avoir
vie calme, ou à toute heure
la cloche alarme : allons ! Vos charges,
bouclez-les sans répit là !

La nuit est sombre, la mer grosse et la
tourmente épouvantable ...
Nos maux, Qu'en savent-ils , les allégés
des bords à l'abri là ?

Je n'ai copris que mon caprice et m'en
voici couvert e'opprobre :
comment garder secret toujours ce dont
tous parlent ... ici .. là ?

Le bonheur est présent , HaFIZ si la
maxine n'est absente :
As-tu trouvé qui aimer ? Fuis la vie du
mondeet honnis-le !a

فرانسه‌یه الحاق ایتشدر و بو فتح والحادن ایران ،
کوجولمک شویله دورسون چوق بیومشدر. آه ، فکر
آداملرینک فتوحات و غلباتی نه قادار سبجانی در، که ایزلرده
بر قطره قان و کوزلرده بر دامله کوز یاشی بولونماز !

19 اپول 1928 اجتهاد نوی دوقفور عبدالله مودت

(مصر) ده (Les origines du Coran) آدلی
اثرینی حاضرلارکن کندیسنده کی نامتاهی نبات رجهدک
شاهدی اولمشدق . مادی ظفر سیکر قوتنه باغلیدر
دینیلیر ؛ اصابت ایتشدرلر . معنویات و فکریات
ساحه‌سنده کی فتح و ظفرلر داها آز سیکر قوتی
ایسته‌منزلر . موسیو (کی) ایرانک کوزل بر خطه سفی

شعر

آنادولو...

تاج قرال اوغورکده بیللارجه قیلیچ چالیدی؟
تاج پیغمبر یایراغی دالغالاندی کوکسکده ؟
تاج یوکسک مدنیت طوبراغسکده قوجالیدی ؟
تاج دینک آرماسی وار شو قیریشیق یوز کده ؟

★

قانعده رنک اولدو ایچدیکن صولارک..
ای سوکیلی مملکت.. ای شیرین آنادولو !
باشمه تاج اولان شو عزیز طوبراقلارک؛
مفاخرله .. شرفله .. خارقه‌رله دولو !

★

ای سما سنده کوردک، ای زمین سنده کوردک..
یانایاق طوب مرهمسی طاشیان قادینلاری !
ای ظفرا قاراجتک دفتیری سن دوردوک !
سن پارلاتدک شو قارا یازیلی آلینلاری !..

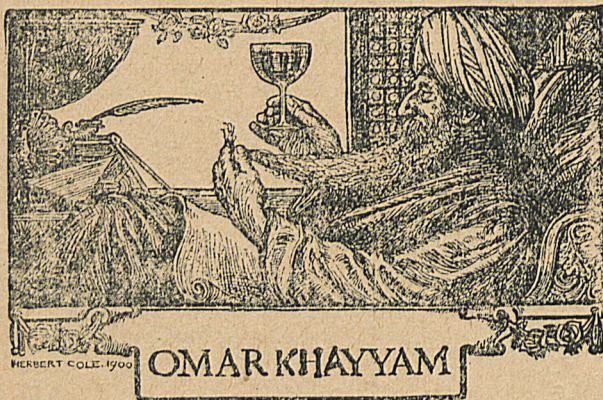
★

آند ایچدیك، « قانتورا » یه جواب ویرن قیز کیی !
سونکوزک چلیکی آریدی ووروشماقن !
ده کزدن باشقا یرده باتمایان بیلدیز کیی ؛
واز کچمه دیک تولومک طاغربی آشماقن !..

★

دوشمانله ووروشورکن چالیشمز پالالار؛
قلبمزک اورسنده ایمان چکیچی یدی !
سونکوزمه باش طوتان قاردن مفقری داغلار؛
طوتوشان عزمزک آتشله آریدی !

928 آغستوس 13 دوقفور قایا

4

ا. ح عالی‌شاه

G. B. Nicolas نیکولا که رباعیات خیامی ایلک
دفعه طوبلامش و فرانسزجه‌یه ترجمه ایتشدر (1867) ،
ایرانده اوپله دیندار ومتقی آدم‌لر طانیشدرکه بوکون
بیله خیامک اشعارنده برغدای روحانی بولورلر. بناء علیه
انتخابنده رباعیلر ایچنده دینی و اخلاقی مفهومده اولانلری
چیقارمادقن ماعدا شاعرک کافه اشعارنده حتی بوصورتله
تفسیره اک آز مساعد اولانلرنده بیله آز چوق بر شمه
تصوف بولمق ایسته‌مشدر. نوطلرینک برنده اشارت ایدرکه:
« مستشرقلر، خیامک قوللاندینی لفظلری تدقیق و تحقیق
ایده بیلیرلر. شاعر بونلرله مخلوقاتده تماشا ایتدیکی الوهیت
ایماده بولوندینی ایچون بو، اونلره ده غریب کورونه
جکدر. » بویوله مطالعه و تفسیرلر قبل التحقیق همان رد
ایدمه ملیدر. چونکه بونلر محقق شاعرک صوفیانه اشعارینی
بزدن ایی تقدیر ایدن ایران متفکرلرینک مطالعات
منعکسه لیدر. معافیله بزغربیلر ایچون بونلرک قبول
ایدملری مشکل کورونیور. شبهه‌سز بو اوزاق زمانک